ଦଣ୍ଡକାରଣ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା, କୋରାପୁଟ

ବନାମ

ପୁନର୍ବାସ କର୍ମଚାରୀ ସଂଘ ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ଜାନୁଆରୀ, 7, 1997

[ଏସ୍. ସି. ଅଗ୍ରୱାଲ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଶ୍ରମ ଆଇନ : ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947 : ଧାରା 2 (j) ଏବଂ 10 (1) (d) ଏବଂ (2-A) ଏବଂ 25-FFF

"ଶିଳ୍ପ" - ପରିସର - ଦଣ୍ଡକାରଣ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ - କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିବାଦ - ସୂଚିତ ପ୍ରସଙ୍ଗ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ : ଉକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଶିଳ୍ପ ଥିଲା - ତେଣୁ, ବିବାଦର ସନ୍ଦର୍ଭ ଅଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ଛଟେଇ - ପରିଯୋଜନାର ସମାପ୍ତି - ଦଣ୍ଡକାରଣ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ - ପୁନର୍ବାସିତ ଶରଣାର୍ଥୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଶେଷ -ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ଏହାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ -ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ ଭାବେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି ସୁବିଧା ନଥିଲା -- ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବୋତ୍ତମ ପ୍ରୟାସ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ସରକାରୀ ଚାକିରି କିମ୍ବା ସରକାରୀ ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ସାମିଲ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ - ତେବେ, ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉକ୍ତ ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଛଟେଇ ନକରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ :ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣଙ୍କର ଉକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବେଆଇନ ଥିଲା - ଉକ୍ତ ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନେ କେବଳ ଆଇ. ଡ଼ି. ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25-FFF ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହୋଇଥିଲେ ।

ଛଟେଇ - ପରିଯୋଜନାର ସମାପ୍ତି - ପରମ ଆଦେଶ ଜାରି - ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା - ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଛଟେଇ ନକରିବାକୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ କାମ ଖୋଜିବାକୁ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ : ପରମ ଆଦେଶ ଜାରି କରିବା ବେଆଇନ ।

ଶବ୍ଦ ଏବଂ ବାକ୍ୟାଂଶ :

"ଶିଳ୍ପ" - ଅର୍ଥ - ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947 ର ଧାରା 2 (j) ସନ୍ଦର୍ଭରେ ।

କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, 1947ର ଧାରା 10 (1) (d) ଏବଂ 10 (2-A) ଅନୁଯାୟୀ ନିଜର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଦାବିଗୁଡ଼ିକରୁ ଉପୁଜିଥିବା କେତେକ ବିବାଦକୁ

ବିଚାର ପାଇଁ ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକାରଣଙ୍କୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଛଟେଇ ନ କରିବାକୁ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ କିମ୍ବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ ଅଧୀନରେ ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବାର ସାଧନୋପାୟ ଖୋଜିବାକୁ ଆବେଦନକାରୀ-ପରିଚାଳନାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲଙ୍କ ରାୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଏହି ଆବେଦନ କରାଯାଇଛି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହି ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପାକିସ୍ତାନରୁ ଆସିଥିବା ଶରଣାର୍ଥୀଙ୍କ ପୁନର୍ବାସ ନିମିତ୍ତ ଏହାଙ୍କ ସାର୍ବଭୌମ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଏକ 'ଶିଳ୍ପ' ନୁହେଁ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ସନ୍ଦର୍ଭଟି ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଥିଲା; ଏବଂ ଏହା ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ ଏବଂ ଏହାର ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବାରୁ ସେଠାରେ ନିୟମିତ ପଦବୀ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିନଥିଲା ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ବିଚାର କଲେ : **1.1.**ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାହ କରାଯାଉଥିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରକୃତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଏହା ବିଚାର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଦଣ୍ଡକାରଣ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ, **1947** ର ଧାରା **2 (j)** ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଶିଳ୍ପ ଅଟେ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଉପସଂହାର ଅଖଣ୍ଡନୀୟ ଅଟେ ।

ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ସ୍ୱେରେଜ୍ ବୋର୍ଡ ବନାମ *ଏ. ରାଜପ୍ପା,* **[1978] 2 SCC 213,** ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

1.2. ପ୍ରକଳ୍ପର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତଥା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ଯଥାବିଧି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବୋତ୍ତମ ପ୍ରୟାସ ଏବଂ ପ୍ରରୋଚନା ସତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏବଂ ସେହି ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକରେ ବିଦ୍ୟମାନ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସରକାରଙ୍କ କୌଣସି ବିଭାଗରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇନାହିଁ । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଉକ୍ତ ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଛଟେଇ ନକରିବାକୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବାର ସାଧନୋପାୟ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଶିଳ୍ପନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବେଆଇନ ଅଟେ । ଉକ୍ତ ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନେ କେବଳ ଅଧିନିୟମର ଧାରା **25-FFF** ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ।

2. **ପ୍ରକଳ୍ପଟି ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିୟମିତ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ପାଇଁ କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି ସୁବିଧା ନାହିଁ ବୋଲି ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ମଧ୍ୟ 240 ଦିନରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଖୋଜିବାକୁ ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ କରି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରିଥିଲେ । ନିଃସନ୍ଦେହରେ ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ବିତାଇଥିବା ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତିର ସମ୍ଭାବନା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । କିନ୍ତୁ ଏପରି ସମ୍ଭାବନା ଅନ୍ୱେଷଣ କରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଯଦି ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରୟାସରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଏକ ଅଦାଲତ ପାଇଁ ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପରମ ଆଦେଶନାମା ଜାରି କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆକ୍ଷେପିତ ପରମାଦେଶ ଜାରି କରିବାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ ଥିଲେ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କୌଣସି ସରକାରୀ ଶିଳ୍ପ ଉଦ୍ୟୋଗ କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରରେ ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତିର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରୟାସ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା ଏବଂ ତଥାପି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ ଭାବେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଏହା ବିଚାର କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଆଇନ ଆଖିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ।**

ଜି. ଗୋବିନ୍ଦ ରାଜୁଲୁ ବନାମ ଏ. ପି. ରାଜ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ, **[1986] Supp. SCC 651, ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିଲା ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 22-23/1997 ।

O. J. C. ସଂଖ୍ୟା 2502/90 ଏବଂ 82/1991 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ତା 2.2.95 ରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଭି. ଆର. ରେଡ୍ଡୀ, ତାରା ଚନ୍ଦ୍ର ଶର୍ମା ଏବଂ ପି. ପରମେଶ୍ୱରନ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଜଇ ସିଂହ, ରାଜ କୁମାର ଗୁପ୍ତା, ରାଜେଶ, ଏଚ. ପି. ଶର୍ମା ଏବଂ ବି. ବି. ଦାସ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ **ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ପଟ୍ଟନାୟକ**ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 13/1988 ରେ ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ଭୁବନେଶ୍ୱରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ O.J.C. ସଂଖ୍ୟା 2502/1990 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ବିରୋଧରେ, ଯେଉଁଥିରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ରାୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ, ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନଟି ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହୋଇଛି । ଯଦିଓ ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦାବିର ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ସହ ଜଡ଼ିତ, କିନ୍ତୁ ଏହି ଆବେଦନରେ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରେଡ୍ଡୀ ତାଙ୍କର ଯୁକ୍ତିକୁ ଶ୍ରମିକ ସଂଘର କ୍ରମାଙ୍କ 1 ଏବଂ 3 ରେ ଥିବା 425 ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉପରେ ସୀମିତ ରଖିଥିଲେ ।

ଶ୍ରମ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟରେ ଭାରତ ସରକାର ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମର ଉପଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (d) ଏବଂ ଧାରା 10 ର ଉପଧାରା (2) (a) ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର ପାଇଁ ବିବାଦକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରକାରେ ପଠାଇଛନ୍ତି:

> "ଦଣ୍ଡକାରଣ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ, କୋରାପୁଟର ପରିଚାଳନାର ପୁନର୍ବାସ କର୍ମଚାରୀ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦାବିଗୁଡିକ ଯଥାର୍ଥ କି, ଯଦି ହଁ, ତେବେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଶ୍ରମିକମାନେ କେଉଁ ପ୍ରତିକାର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଏବଂ କେଉଁ ଦିନଠାରୁ ।

ଦାବି ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ 3, ଯାହା ବିଷୟରେ ଆମେ ସମ୍ପୃକ୍ତ, ସେଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

"1. 240 ଦିନ ପୂରଣ କରିବା ପରେ 1958 ମସିହାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଆସୁଥିବା ସମସ୍ତ ହାଜିରା ନାମାବଳୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଏହିପରି ନିୟମିତକରଣର ସମସ୍ତ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଲାଭ ସହିତ ନିୟମିତ କରିବା ।

3. ଦଣ୍ଡକାରଣ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପର ସମସ୍ତ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଛଟେଇ ବନ୍ଦ କରିବା ଏବଂ ଯେପରି ଦଣ୍ଡକାରଣ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପର ନିୟମିତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ କରାଯାଇଛି, ସେହିପରି ଭାବରେ ସମସ୍ତ ହାଜିରା ନାମାବଳୀ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା ପରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ବଳକା କ୍ଷୁଦ୍ର କକ୍ଷ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରୀ ସଂଗଠନରେ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତକରଣ" ।

ଆବେଦନକାରୀ ପରିଚାଳନା ନ୍ୟାୟାଧୀୟକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହି ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଦଣ୍ଡକାରଣ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏକ ଶିଳ୍ପ ନୁହେଁ, ବିଚାର ନିମନ୍ତେ ଏହାକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବା ସ୍ୱୟଂ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଥିଲା । ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଦାବି ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ପରିଚାଳନା ଏହି ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ସମାପ୍ତ ହୋଇସାରିଥିବାରୁ ଏବଂ ପାକିସ୍ତାନରୁ ଆସିଥିବା ଶରଣାର୍ଥୀଙ୍କ ପୁନର୍ବାସ ପାଇଁ ମାନବିକ ବିଚାର ଉପରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଆଗକୁ ଜାରି ରଖିବାର କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିବାରୁ ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ସଂଘ ଏହି ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଏନ. ଏମ. ଆର. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି କାମ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ ବୋଲି ପରିଚାଳନାର ବାହାନା

ସଠିକ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହା ଯେ, ଏନ. ଏମ. ଆର. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଜଳସେଚନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ତେଣୁ, 1950 ମସିହାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ସେବାକୁ ନିୟମିତ କରିବା ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ । ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ପରିଚାଳନା ତରଫରୁ ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା ଉଭୟ ଯୁକ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ଏକ ଶିଳ୍ପ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ଏଥିରେ ଆହୁରି କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ 425 ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିୟମିତକରଣ ଦାବି କରିବା ଯଥାର୍ଥ ଅଟେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଛଟେଇ କରାଯିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ କିମ୍ବା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ ଅଧୀନରେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବାର ସାଧନୋପାୟ ଖୋଜିବା ଉଚିତ୍ । ଯେତେବେଳେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ଆଗତ କରି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ରାୟକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ଆଇନର କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ନାହିଁ ଯାହାକୁ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଉତପ୍ରେକ୍ଷଣ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଜାରି କରି ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ତଦନୁଯାୟୀ ପରିଚାଳନା ଦ୍ୱାରା ଦାୟର ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ବିଦ୍ୱାନ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଶ୍ରୀ ଭି. ଆର. ରେଡ୍ଡୀ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିଛନ୍ତି ଯେ ପାକିସ୍ତାନରୁ ଆସିଥିବା ଶରଣାର୍ଥୀଙ୍କ ପୁନର୍ବାସ ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିବା ପୁନର୍ବାସ ପ୍ରକଳ୍ପ ସରକାରଙ୍କ ସାର୍ବଭୌମ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବା ଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ ଏହାକୁ ଏକ ଶିଳ୍ପ ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉପଯୁକ୍ତ ନଥିଲା କିମ୍ବା କର୍ମଚାରୀ ସଂଘ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଦାବିଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ନଥିଲା । ବିଦ୍ୱାନ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଶ୍ରୀ ରେଡ୍ଡୀଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ଯୁକ୍ତିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ ଏବଂ ନଥିରେ ଥିବା ତଥ୍ୟ ଏବଂ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାହ କରାଯାଉଥିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରକୃତିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ ଏବଂ ବାଙ୍ଗାଲୋର ଜଳ ଯୋଗାଣ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବିଦ୍ୱାନ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଆମ ପାଇଁ କଷ୍ଟକର ଅଟେ । ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ବାହ କରାଯାଉଥିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରକୃତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଆମର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତ ହେଉଛି ଯେ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (j) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଦଣ୍ଡକାରଣ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏକ ଶିଳ୍ପ ଅଟେ ଏବଂ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ନିଷ୍କର୍ଷ ଆପତ୍ତିଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ବିଦ୍ୱାନ୍ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର୍ ଜେନେରାଲ୍ ଶ୍ରୀ ରେଡ୍ଡୀ ପରେ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାକିସ୍ତାନରୁ ଆସିଥିବା ଶରଣାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାସ କରିବାର ସୀମିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରାଯାଇସାରିଥିବାରୁ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ସ୍ୱୟଂ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ ଏବଂ ଏହାର ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବାରୁ 425 ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକଙ୍କ ନିୟମିତକରଣ ପ୍ରଶ୍ନ

ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଖରେ ନିୟମିତ ପଦବୀ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହି ବିଷୟ ଉପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଆଇନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଜଇସିଂହ ଦୃଢ଼ତାର ସହ ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧୀନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରେ ବିତାଇଥିବାରୁ, ଏହି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ କିଛି ବିଭାଗରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ନିୟୋଜିତ କରିବା ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କିମ୍ବା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ତେଣୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଆକ୍ଷେପିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଅଟେ । ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ମଧ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଖାଲି ପଦବୀ ରହିଛି ଯାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ନିୟମିତକରଣ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଖାଲି ପଦବୀ ନାହିଁ ବୋଲି ଆବେଦନକାରୀ ଯୁକ୍ତି ବାଢ଼ିବା ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।

ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ଯୁକ୍ତି ଗୁଡ଼ିକର ଯଥାର୍ଥତା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହା ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ ଯେ ଯେତେବେଳେ ଏହି ମାମଲା ତା 18.9.95 ରିଖରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆସିଥିଲା, ସେତେବେଳେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପରେ 425 ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସମାଯୋଜନ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ପ୍ରକୃତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନକାରୀ ତଥା ଭାରତ ସରକାର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ପାଇଁ କେତେକ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ସତ୍ୟପାଠ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଭାଗରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗରେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅକ୍ଷମତାକୁ ସୂଚିତ କରୁଛି । ଆବେଦନକାରୀ ତଥା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ସତ୍ୟପାଠକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପରେ ଆମେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ତଥା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ଯଥାବିଧି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବୋତ୍ତମ ପ୍ରୟାସ ଏବଂ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ସତ୍ତ୍ୱେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ନିୟମ ଏବଂ ନିୟମାବଳୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏବଂ ସେହି ସଂଗଠନଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଚଳିତ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସରକାରଙ୍କ କୌଣସି ବିଭାଗରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗରେ 425 ଜଣ ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ତାହା ହେଉଛି ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଆଇନ ଆଖିରେ ଗ୍ରହଣୀୟ କି?

ନଥିରେ ଥିବା ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରିବା ପରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲେ :

"(a) ବର୍ତ୍ତମାନ ଡି. ଡି. ଏ. ନିୟୋଜନରେ 425 ଜଣ ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. କର୍ମଚାରୀ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିୟମିତ ଭାବେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାମ ନାହିଁ ।

(b) ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିସ୍ଥାପିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପୁନର୍ବାସ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମାପ୍ତି ହେତୁ ଦଣ୍ଡକାରଣ୍ୟ ବିକାଶ ପ୍ରାଧିକରଣ ବନ୍ଦ ହେବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଛି ।

(c) ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ସମ୍ପତ୍ତି ଡି.ଡି.ଏ. ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ଯଥା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଛି ।

(d) 425 ଜଣ କର୍ମଚାରୀ ବହୁ ବର୍ଷ ଧରି ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଆସୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନରେ ନୂତନ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ହେବେ ନାହିଁ ।

(e) କାର୍ଯ୍ୟଭାରିତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଆନ୍ଦୋଳନ ପରେ ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେତେବେଳେ କି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

(f) ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶଙ୍କର ପ୍ରକଳ୍ପରେ କୌଣସି କାମ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେମାନେ ନିୟୋଜିତ ଥିଲେ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଜାରି ରହିଛି, ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ସେମାନଙ୍କୁ ନେଇ ନଥିଲେ" ।

ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଶେଷ ହୋଇଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିୟମିତ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତି ପାଇଁ କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି ସୁବିଧା ନାହିଁ ବୋଲି ଉପସଂହାର ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ମଧ୍ୟ 240 ଦିନରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ କରି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରିଥିଲେ । ଏହା କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ଯଦିଓ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହାର ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଦାୟିତ୍ୱ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ତଥା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇଛି, ତଥାପି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଏକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶ ହେତୁ 425 ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକ ବେକାର ବସିଛନ୍ତି ଏବଂ ମାସିକ 1.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାପାରିଶ୍ରମିକ ପାଉଛନ୍ତି, ଯାହା ନିଃସନ୍ଦେହରେ ସରକାରୀ ରାଜକୋଷ ଉପରେ ଏକ ଅନାବଶ୍ୟକ ଆର୍ଥିକ ଚାପ । ନିଃସନ୍ଦେହ ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସହ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ବିତାଇଥିବା ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତିର ସମ୍ଭାବନା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯିବା ଉଚିତ, କିନ୍ତୁ ଏପରି ସମ୍ଭାବନା ଅନ୍ୱେଷଣ କରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଯଦି ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରୟାସରେ ବିଫଳ ହୁଅନ୍ତି,ଆମ୍ଭର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତରେ ଏକ ଅଦାଲତଙ୍କୁ ସେହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରମାଦେଶ ଜାରି

କରିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଆକ୍ଷେପିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିବାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ୍ ଥିଲେ । ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇଛି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ତରୀଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଥିବାବେଳେ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ କିମ୍ବା କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ୍ତ ଉଦ୍ୟୋଗ ଅଧୀନରେ କିମ୍ବା ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରରେ ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ସତ୍ୟପାଠ ସୂଚିତ କରେ ଯେ ସେମାନେ ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାର ପ୍ରୟାସରେ କିପରି ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଆମେ ପୂର୍ବରୁ କହିଛୁ ଯେ ଏହି ପ୍ରୟାସ ଯଥାର୍ଥ ଥିଲା ଏବଂ ତଥାପି କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଜଇସିଂହ ତାଙ୍କ ତର୍କ ସମୟରେ *ଜି. ଗୋବିନ୍ଦ ରାଜୁଲୁ ବନାମ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ,* (1986) Supp. ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମାମଲା 651 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭଶୀଳତା ରଖିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ନିଗମ ବନ୍ଦ ହେବା କାରଣରୁ ସେବା ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡର କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲାରେ ଆଇନଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ କୌଣସି ଆଲୋଚନା ହୋଇନାହିଁ କିମ୍ବା କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ତାହା ସୂଚିତ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହି ସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଛି ଏବଂ ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ବରଖାସ୍ତ କରାଯାଇଛି, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସାର୍ବଜନୀନ ଭାବେ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି କୌଣସି ଶିଳ୍ପ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ, ତେବେ ଏହାର କର୍ମଚାରୀମାନେ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25 (FFF) ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର । ସଂଘ ତରଫରୁ ଆଗତ ଏହି ଆବେଦନର ବିଚାରାଧୀନତା ସମୟରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଭାବରେ 100 ମାସର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦରମା ପାଇଁ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି, ଏହି ଯୋଜନାକୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ହ୍ୟାଣ୍ଡସେକ୍ ସ୍କିମ୍ କୁହାଯାଏ, କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ଯୋଜନା ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନୁହେଁ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଉକ୍ତ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନକରିବାର କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ଏକ ସତ୍ୟପାଠ ଶପଥ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲା । ଦଣ୍ଡକାରଣ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ 1990 ମସିହାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟଥା ଛଟେଇ କରାଯାଇଥାନ୍ତା, କିନ୍ତୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ନକରି ପ୍ରତି ମାସରେ 1.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ଏହି ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ସ୍ଥିତି ଉପରେ ଆମେ ଭାବୁଛୁ ଯେ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ କରିବାର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନ୍ୟାୟ ସ୍ୱାର୍ଥରେ ହେବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ, ତଥାପି ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25 (FFF) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକଳ୍ପ ବନ୍ଦ ହେବା କାରଣରୁ ଶ୍ରମିକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଯଥାର୍ଥ ବକେୟା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ।

ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମେ ବିଚାର କରୁଛୁ ଯେ 425 ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଆଇନ ଆଖିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ଆମେ ତଦନୁଯାୟୀ ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରିଛୁ I ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ନକରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ I 425 ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକଙ୍କ ସହ ଜଡିତ ଶିଳ୍ପ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ରାୟ ତଦନୁଯାୟୀ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆମେ ବିଚାର କରୁଛୁ ଯେ ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. ଶ୍ରମିକମାନେ ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 25 (FFF) ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବା ଉଚିତ I ଏହି ଏନ୍. ଏମ୍. ଆର୍. କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀକାଳୀନ ଆଦେଶ ବାତିଲ କରାଯାଇଛି I ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି I କିନ୍ତୁ ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ I

ଭି.ଏସ୍.ଏସ୍. ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି I

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

Translated by:
ସୁବୋଧ ରାଉତ,
ଅନୁବାଦକ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।